

KansalaisAreena ry

EDUSKUNNAN VAPAAEHTOISTOIMINNAN TUKIRYHMÄ

VAPAAEHTOISTOIMINNAN TULEVAISUUDEN SUUNNITTELUTILAISUUS

29.1.2010 Anitta Raitanen, Kansalaisareena

VAPAAEHTOISTOIMINNAN MERKITYKSESTÄ YHTEISKUNNASSA - VAPAAEHTOISTOIMINTA ON KANSALAIKSIKES

EDISTÄVISTÄ TENDENSSEISTÄ

A.

Vapaaehtoistoiminta **vahvistaa sosiaalista pääomaa**, yhteisöllisyyttä ja sitä kautta yksilöiden terveyttä ja voimaantumista: se on

- ennalta ehkäisevää kansanterveystyötä
- syrjäytymisen ehkäisyä
- väkivallan ehkäisyä
- polarisaation ehkäisyä
- merkityksellistä ja merkityksiä luovaa toimintaa
- yhteiskuntaan sitoutumista
- ympäristöön ja asuinalueeseen sitoutumista jne.

B.

Vapaaehtoistoiminnan perusröoli kansalaistoiminnan kivijalkana, elävän ja osallistavan kansalaisyhteiskunnan tukijalkana – **vapaaehtoistoiminta on kansalaisoikeus**

C.

Vapaaehtoistoiminta ei toimi vain sektorien sisällä, se ulottuu kolmannen sektorin, julkisen ja yritystoiminnan ylitse, sillä on **horizontaalinen luonne**. Kolmas sektori "ei omista" vapaaehtoistoimintaa eikä kansalaistoimintaa. Kolmas sektori tarjoaa vapaaehtoistoiminnan kukoistukselle tasa-arvoisessa kumppanuussuhteessa muiden sektoreiden kanssa puitteet ja tukirakenteet.

EHKÄISEVISTÄ TENDENSSEISTÄ

- A. Vapaaehtoistoiminta nähdään sektorin sisällä olevana asiana
- B. Kolmannen sektorin perustehtäväksi tulee osallistuminen palvelujen tuottamiseen entistä suuremmalla volyyymillä edistäen todellisten palvelumarkkinoiden kehittymistä Euroopan unionin alueella (jolloin järjestöjen perustehtävä on jäänyt jalkoihin)
- C. Vapaaehtoisen toiminnan yhteiskunnallinen röoli unohtuu: ihmisten hyvinvoinnissa on kysymys osallisuudesta, asuin- ja elinympäristöstä, sosiaalisista suhteista ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksista, ei vain hyvinvointiyhteiskunnan tarjoamista palveluista tai niiden sijainnista.

VAPAAEHTOISTOIMINNAN TILASTOLLISTA TAUSTATIETOA

- Suomalaisista 37 prosenttia on vapaaehtoistoiminnassa mukana, mutta 60 prosenttia ei mukana olevista tulisi mukaan, jos joku kysyisi. Vapaaehtoistyötä tehdään keskimäärin 20 tuntia kuukaudessa, tekijöistä miehiä 45 % ja naisia 55 %

KansalaisAreena ry

- Suosituin suomalaisten vapaaehtoistoiminnan alue on urheilu (30 %), seuraavaksi suosituin on terveys- ja sosiaali-ala (25 %), sitten lasten ja nuorten kasvatusasiat (22 %)
- Länsi-Suomessa vapaaehtoistyötä tehdään keskimäärin 25 tuntia kuukaudessa, Etelä-Suomessa 12 tuntia, Itä-Suomessa 14 tuntia ja Oulun läänissä 10 tuntia.
- Vapaaehtoistyöntekijöistä enintään peruskoulun käyneitä 22 %, ammattikoulun/lukion käyneitä 16 %, opiston tai ammattikorkeakoulun käyneitä 14 % ja yliopistotutkinto on 17 prosentilla
- Yleisin motiivi on halu auttaa muita (41 %), halu tehdä jotain hyödyllistä (16 %), kaveri pyysi (9 %), uudet ihmiset (8 %), uudet asiat (8 %), kiinnostus (8 %), olen itse saanut tukea (6 %)
- Vapaaehtoistoiminnan taloudellisesta arvosta on arvioitu, että se on 3 – 4 prosenttia BKT:sta.